

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם) (תיקון), התשע"ד-2014

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13 לפקודת הבנקאות, 1941¹ (להלן – הפקודה), לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, באישור שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מצווה לאמור:

- תיקון סעיף 1 1. בסעיף 1 לצו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם), התשס"ב-2002² (להלן – הצו העיקרי) –
- (1) בהגדרה "הלוואה מוכוונת", אחרי "בתוספת" יבוא "הראשונה";
- (2) בהגדרה "הלוואה משלימה", בסופה יבוא "ללא תלות במועד שבו ניתנה ההלוואה";
- (3) בהגדרה "ריבית ממוצעת", אחרי "שנתנו תאגידים בנקאיים" יבוא "או לפי חישוב ריבית אחר, והכל";
- תיקון סעיף 3 2. בסעיף 3 לצו העיקרי –
- (1) בפסקה (2), במקום הסיפה המתחילה במילים " ; ואולם אם נתן התאגיד הבנקאי" יבוא: "ואולם –
- (א) נתן התאגיד הבנקאי הלוואה לצורך הפירעון המוקדם, לא תיגבה העמלה האמורה בפסקה זו לגבי סכום ההלוואה החדשה שנתן;
- (ב) נפטר הלווה, לא תיגבה העמלה האמורה בפסקה זו;";
- (2) במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) אם שיעור הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם נמוך משיעור הריבית התקופתית החלה על ההלוואה – עמלה שלא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהוונים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהוונים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית התקופתית החלה על ההלוואה ביום הפירעון המוקדם; עמלה כאמור בפסקה זו תחושב לפי הנוסחה הקבועה בפרט ב' לתוספת השנייה;

¹ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 69; ס"ח התשע"ב, עמ' 210.

² ק"ת התשס"ב, עמ' 915.

(4) על אף האמור בפסקת משנה (3), אם שיעור הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה נמוך משיעור הריבית התקופתית החלה על ההלוואה וגבוה משיעור הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם – עמלה שלא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה; עמלה כאמור בפסקה זו תחושב לפי הנוסחה הקבועה בפרט ב' לתוספת השנייה; לא פורסמה הריבית הממוצעת נכון למועד העמדת ההלוואה, יראו את הריבית התקופתית החלה על ההלוואה כריבית הממוצעת נכון למועד העמדת ההלוואה."

תיקון סעיף 10 3. בסעיף 10 לצו העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) באמצעות פקסימילה;

(4) באמצעי תקשורת אחר שהתאגיד הבנקאי הציע, לפי

בקשת הלקוח;"

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "משלושים" יבוא "מ-45";

תיקון סעיף 12 4. בסעיף 12 לצו העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ב) -

(א) בפסקה (1) -

(1) אחרי פסקת משנה (א) יבוא:

"(א1) פרטי יצירת הקשר עם התאגיד הבנקאי

לצורך מתן הודעה מוקדמת בכל אחת מהדרכים

המנויות בסעיף 10(א);"

(2) בפסקת משנה (ב), בסופה יבוא: "לרבות שיעורי

ההפחתות לפי צו זה והסכם ההלוואה";

(ב) בפסקה (2) -

(1) בפסקת משנה (א), אחרי "סכום זה" יבוא "לרבות

שיעורי ההפחתות וסכומן לפי צו זה והסכם

ההלוואה";

(2) אחרי פסקת משנה (א) יבוא:

"(א1) הבהרה בדבר האפשרות לתת הודעה

מוקדמת של עשרה ימים לפני מועד הפירעון

וההשלכות של אי מתן הודעה כאמור;

(2א) פרטי יצירת הקשר עם התאגיד הבנקאי לצורך

מתן הודעה מוקדמת בכל אחת מהדרכים המנויות

בסעיף 10(א);"

- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "לאחר" יבוא "תוך 60 ימים ממועד",
ואחרי "שגבה מהלווה וסכומן, יבוא "לרבות שיעורי ההפחתות
בפועל וסכומן לפי צו זה והסכם ההלוואה";
בתוספת לצו העיקרי - 5. תיקון
התוספת
(1) בכותרת, אחרי "תוספת" יבוא "ראשונה";
(2) במקום פרט 4 יבוא:
"4. "עמיגור" - ניהול נכסים בע"מ.";
6. אחרי התוספת הראשונה לצו העיקרי יבוא:
הוספת
התוספת
השנייה
"תוספת שנייה
(סעיף 3(3))

א. הגדרות

- "A" - הריבית הממוצעת ביום הפירעון המוקדם, כהגדרתה בסעיף 1
לצו זה, לפי יתרת תקופת ההלוואה;
"C" - הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה, כהגדרתה בסעיף 1
לצו זה, לפי תקופת ההלוואה המקורית;
"R" - הריבית התקופתית החלה על ההלוואה ביום הפירעון המוקדם;
" B_i " - התשלומים העתידיים התקופתיים בהתאם לתנאי ההלוואה
לרבות ריבית שתצטבר;
" i " - אינדקס לתקופה;
"ח" - מספר תקופות מיום הפירעון המוקדם עד יום שינוי הריבית;
"N" - מספר תקופות מיום הפירעון המוקדם עד לתום תקופת
ההלוואה;
" PV " - סכום הקרן הנפרע בפירעון מוקדם בתוספת הפרשי הצמדה או
הפרשי שער ובתוספת ריבית, שנצברו עד יום הפירעון המוקדם;
" $PV(A)$ " - ערך נוכחי של התשלומים העתידיים עד תום תקופת
ההלוואה כאשר התשלומים עד יום שינוי הריבית והקרן ביום שינוי
הריבית מהווים ליום הפירעון המוקדם לפי שיעור הריבית הממוצעת
ביום הפירעון המוקדם;
" $PV(C)$ " - ערך נוכחי של התשלומים העתידיים עד תום תקופת
ההלוואה כאשר התשלומים עד יום שינוי הריבית והקרן ביום שינוי
הריבית מהווים ליום הפירעון המוקדם לפי שיעור הריבית הממוצעת
במועד העמדת ההלוואה.

ב. הנוסחה

מחושבת לפי שיעור עמלה של 100% הפסד כלכלי בשל פירעון מוקדם :

סעיף 3(3)

$$PV(A) - PV = \left[\sum_{i=1}^n \frac{B_i}{(1+A)^i} + \frac{1}{(1+A)^n} \sum_{i=1}^{N-n} \frac{B_{i+n}}{(1+R)^i} \right] - \left[\sum_{i=1}^n \frac{B_i}{(1+R)^i} + \frac{1}{(1+R)^n} \sum_{i=1}^{N-n} \frac{B_{i+n}}{(1+R)^i} \right]$$

סעיף 3(4)

$$PV(A) - PV(C) = \left[\sum_{i=1}^n \frac{B_i}{(1+A)^i} + \frac{1}{(1+A)^n} \sum_{i=1}^{N-n} \frac{B_{i+n}}{(1+R)^i} \right] - \left[\sum_{i=1}^n \frac{B_i}{(1+C)^i} + \frac{1}{(1+C)^n} \sum_{i=1}^{N-n} \frac{B_{i+n}}{(1+R)^i} \right]$$

הערות:

הקרן ביום שינוי הריבית :

$$\sum_{i=1}^{N-n} \frac{B_{i+n}}{(1+R)^i}$$

אם $N = n$ (כלומר אין שינוי בריבית עד תום תקופת ההלוואה) יש להתעלם מהמרכיב השני בכל סוגריים מרובעים (כלומר להניח שהקרן ביום שינוי הריבית מתאפסת);

הנוסחה מתאימה גם להלוואות הנפרעות בהפרשי זמן שווים (גם אם התשלומים אינם שווים) וגם להלוואות הנפרעות בהפרשי זמן תקופתיים לא שווים (כך למשל, אם התקופה מוגדרת כחודש, ניתן להפעיל את הנוסחה עבור הלוואה הנפרעת בהפרשי זמן של חודשים שלמים, גם אם הפרשי הזמן אינם שווים; לדוגמה: הלוואה הנפרעת אחת לחודש ואחת לשלושה חודשים לסירוגין).

ג. פירעון מוקדם חלקי

(1) בפירעון מוקדם חלקי, במסגרתו נפרעו תשלומים תקופתיים מסוימים (כגון: קיצור תקופת ההלוואה באמצעות פירעון מוקדם של התשלומים האחרונים), רשאי התאגיד הבנקאי לחשב את העמלה, לפי הנוסחה, בשל ההפסד הכלכלי הנגרם בשל התשלומים שפירעונים הוקדם, או לחילופין כחלק היחסי של העמלה בשל פירעון מלא של ההלוואה;

(2) בפירעון מוקדם חלקי במסגרתו קטנו התשלומים התקופתיים, אך תקופת ההלוואה המקורית נשארה ללא שינוי, יחשב התאגיד הבנקאי את העמלה לפי הנוסחה, לפי החלק היחסי של ההלוואה שנפרע בפירעון מוקדם.

7. תחילתו של צו זה 90 ימים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).

תחילה

התשע"ד

)

(2014

(חמ 1512-3)

נתאשר

קרנית פלוג

נגידת בנק ישראל

יאיר לפיד

שר האוצר